

csengeleli krónika

★ INFORMÁCIÓS LAP ★

V. évfolyam 11. szám

1996. június 1.

CSENGELEI REKORDOK

A Csengelei Krónikának ezen száma nem friss híreket tartalmaz, mivel a megjelenés idején külföldön tartózkodom.

Az összeállítás alapját a Csengelei Krónikában megjelent cikkek adták, de számos olyan adat is szerepel benne, mely ezidáig nyomtatásban nem jelent meg.

Természetesen az itt megjelent adatok folyamatosan változni fognak, és újabb - eddig nem ismert - információk bukkanhatnak fel. A helyesbítéseket egy újabb kiadás lesz hívatott közölni.

Bízom benne, hogy az összeállítást érdeklődéssel fogják olvasni, hiszen ilyen községünkről még nem jelent meg!

Molnár Mihály
felelős szerkesztő

Anyakönyvvezető: 1940. március 1-jén kezdte meg működését a "Szeged-Csengelei H. jelzésű párhuzamos anyakönyvi hivatal", melynek vezetésével Takács Mihály iskolaigazgatót bízták meg. Helyettese Orosz Ferenc volt. Az önálló Csengele első anyakönyvvezetője Balogh Béla lett.

Bérföld: Szeged város bevételeinek növelésére először 1852-ben osztott ki bérparcellákat az addig közlegelőként használt Csengele területén. A bérlet 10 évig szólt.

Bűncselekmény: A legtöbb halált okozó bűncselekmény Hajagos-Tóth Imre és társai gyújtogatása volt 1988-ban. 9-en haltak meg.

Csengelei Krónika: A Csengelei Krónika első száma az 1992. augusztus 20-i utcabálon jelent meg először.

Csengele név: Először egy 1493. június 5-én kelt oklevélben fordult elő "Chengele" formában. Az 1423-ból származó Gengel Teleke forma Csengelével való egyezése vitatott.

Darts: Az első darts bajnokságot a Korona sörözőben rendezték meg 1996. április 21-én. Cricketben Kócsó István, 301-ben és legtöbb pont dobásában Kopasz József lett a győztes.

Diáksportnap: Az első diáksportnapot 1986. szeptember 12-én rendezték meg.

Egyesület: Az első egyesület a Szeged-Csengelei Mezőgazdasági Egyesület volt, mely 1921-ben alakult meg.

Erdősítés: 1771-ben telepítettek először erdőt, homokkötés céljából.

Életkor: A legidősebb nő Toldi Mihályné született Dobos Etelka, aki 1897. december 17-én született. A legöregebb férfi Papp István, aki 1902. május 27-én született.

Életmentő: Egyetlen személy, Tarjányi István rendelkezik Életmentő emlékéremmel. 1988-ban kapta a Hajagos-féle gyűjtogatáskor nyújtott segítségéért.

Építmény: A legrégebbi épületmaradvány a Bogár-tanya melletti templomrom, mely legkésőbb az 1200-as évek végén épült. A legöregebb ma is álló épület az általános iskola udvarán álló öreg iskola, mely 1896-ban készült el. A legmagasabb építmény a víztorony (39 m).

A Bogár-tanya melletti templomrom

Falugyűlés: Az 1995. december 8-i falugyűlés (közmeghallgatás) mindössze 40 percig tartott.

Földrajz: Csengele legalacsonyabb területe a Lippai saroktól Kömpöc felé eső részen van, a tengerszint feletti magassága 90,5 m. A legmagasabb pont a Kiskunmajsa-Jászszentlászló-Csengele hármashatárnál található, a tengerszint feletti magassága 105,5 m. A beleterület tengerszint feletti magassága kb. 96 m (változó).

Gólya: 1958-1974 közötti időből rendelkezünk adatokkal. E szerint 1958-ban nem volt Csengelén gólyapár. A legtöbb 4 volt, 1963-ban.

Gyógyszertár: Az 1962. november 1-jén megnyílt gyógyszertárat elsőként Fekete László vezette. Leghosszabb ideje Hegedűs Erzsébet a vezető, 1971. májusától (ma már vállalkozóként).

Házasságkötés: A legtöbb házasságot 1955-ben kötötték, 46-ot. A legkevesebbet 1986-ban és 1990-ben, évenként 8-8-at.

Iskola: A belső-csengelei iskolában kezdődött meg legkorábban a tanítás, 1896-ban. A tanyasi iskolák közül elsőként a Templomhalmi iskolát szüntették meg 1973-ban. Az utolsó külterületi iskolaként az Erdősarkai szűnt meg 1995-ben.

A Templomhalmi iskola

Keresztelés: A legtöbb keresztelés 1947-ben történt, összesen 101 gyermek részesült benne.

Keresztnév: A legelterjettebb női keresztnév a Mária, 143 hölgyet neveznek így falunkban. A további sorrend: Erzsébet (113) és Ilona (103). A legelterjettebb férfi utónév az István, 163-an viselik. A további sorrend: János (120) és József (118). [1992. év végi adatok szerint]

Lakossági létszám: A népszámlálási adatok szerint a legmagasabb lakossági létszám 1967-ben volt, akkor 3643 fő lakott a községben. A legkorábbi népszámláláskor (1869) 1192-en éltek Csengele kapitányság területén.

Lábméret: Ismereteink szerint a legnagyobb talpa Kun-Szabó Tibornak van, 49-es méretű.

Lottó: A legszerencsésebb lottozó Borbély József és társa volt, akik 1992-ben 3.554.000 Ft értékű gépkocsit nyertek a lottó tárgynyeremény sorsolásán. A legtöbb készpénzt Csányi László nyerte négyes találatával 1992-ben, 380.000 Ft-ot.

Motorkerékpár: Elsőként Balogh Istvánnak volt motorkerékpárja, az 1930-as években.

Orvos: Az első kerületi orvos 1910-ben kezdte meg működését Csengelén. A nevét nem ismerjük. Az első név szerint ismert orvos dr. Kertész József volt, akit 1920-ban büntetésből helyeztek Csengelére. A legtöbb időt Csengelén töltő orvos dr. Varga Ferenc, aki 1972-ben került a faluba. Az első orvosnő dr. Takó Zsuzsa volt 1959-től.

Óvoda: Az óvoda első vezetője Kerekes Józsefné volt, aki egyben a leghosszabb ideig, 1974-től 1987-ig töltötte be ezt a tisztséget. A legrövidebb ideig Bozóné Molnár Éva volt vezető óvónő (1987. január 2. - augusztus 31.).

Öngyilkosság: A legtöbb öngyilkosságot 1986-ban követték el. 6 ember lett öngyilkos, ebből 1 nő volt.

Önkormányzati ülés: 1992. november 24-én volt az az önkormányzati ülés, melyen a legkevesebb képviselő (9-ből 4) volt csak jelen.

Pap: A község első lelkipásztora Horpácsy (Jahan) Ignác volt 1936-tól. A legtöbb ideig, 27 évig Sztankai István volt pap a faluban.

Horpácsy Ignác

Sztankai István

Polgármester: Az első polgármester Kordás István volt. 1990-ben választották meg és 1994-ig volt hivatalában.

Polgárőrnep: Az első csengelei polgárőrnep 1992. július 18-án került megrendezésre. Az utolsó 1994. július 2-án volt.

Önkormányzati ülés: 1992. november 24-én volt az az önkormányzati ülés, melyen a legkevesebb képviselő (9-ből 4) volt csak jelen.

Pap: A község első lelkipásztora Horpácsy (Jahan) Ignác volt 1936-tól. A legtöbb ideig, 27 évig Sztankai István volt pap a faluban.

Horpácsy Ignác

Sztankai István

Polgármester: Az első polgármester Kordás István volt. 1990-ben választották meg és 1994-ig volt hivatalában.

Polgárőrnapi: Az első csengelei polgárőrnapi 1992. július 18-án került megrendezésre. Az utolsó 1994. július 2-án volt.

Posta: Csengele első postahivatala 1940-ben indult be. Az első postamester Katona Rózsa volt. Korábban a kiskunfélegyházi posta ügynöksége működött Csengelén. Arról nincs adatunk, hogy mikortól, de 1919. május 7-én már biztosan működött.

Katona Rózsa

Rádió: Elsőként Kordás Mihály rendelkezett rádió készülékkel. A detektoros, fülhallgatós rádiót az 1920-as évek végén vásárolta.

Régészeti lelet: A legrégebbi ember alkotta tárgy 1938-ban került elő Jójárt József földjén, a jászszentlászlói határ közelében. A korai avar arany övgarnitúra a VI. századból származott és valószínűleg katonai vezetőé vagy nemzetségfőé volt.

Sírásó: Az első sírásó Nagy Ferenc volt, aki egyben a leghosszabb ideig, 50 évig látta el ezt a tisztséget.

Szarvasmarha: A szarvasmarha állományról a legkorábbi rendelkezésre álló adat 1570-ből származik. A török összeírás szerint Csengele pusztán 3100-at legeltettek.

Személygépkocsi: Először dr. Hunyadi János orvosnak volt autója az 1930-as évek végén.

Személygépkocsi lopás: Az először 1994. augusztus 12-én loptak el személygépkocsit a faluból, az élelmiszer bolt előtt. A tettest a bűncselekmény elkövetése után rövid időn belül elfogták.

Szélmalom: Az első szélmalmot Kordás Mihály építette. Az építés dátuma nem ismert, de 1887-ben már állt.

A Kordás-féle szélmalom

Születés: Az első csengelei születési hellyel anyakönyvezett személy Király Anna volt. Király Antal és Virág Rozália gyermekeként született 1854. augusztus 18-án. 1956-tól rendelkezünk adatokkal a születési számokról. E szerint 1956-ban született a legtöbb gyermek (89). Legkevesebben 1992-ben születtek, 16-an. A legutolsó otthon szülés 1964-ben történt.

Szülésznő: Az első név szerint ismert bába Gilicze Balázsné (Mári néni) volt a századunk első évtizedeiben. Az utolsó szülésznő Csókási Györgyné (Juhász Ilona) volt az 1960-as évek elejéig.

Takarékszövetkezet: A helyi kirendeltséget elsőként Papp Irén vezette 1981-1984 között.

Tanácselnök: Az első tanácselnök Sárközi Irén volt, 1950-ben választották meg. Az utolsó tanácselnök Kordás István volt, aki 1990-ig töltötte be ezt a posztot.

Tanyaszám: A legmagasabb tanyaszám a 861-es.

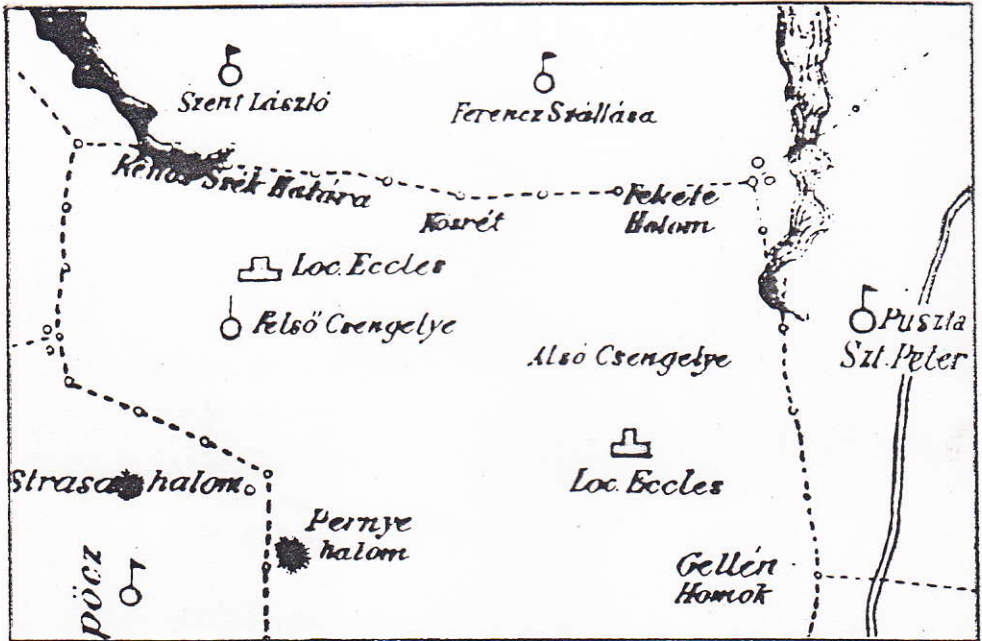
Televízió: Magánszemélyként Gera Pál vásárolt először televíziót, 1963-ban.

Temető: Az 1928-ban létrehozott temetőben elsőként egy gyermeket, Vakulya Józsefet temették el.

Termelőszövetkezet: Az első tsz a Lenin volt, mely 1951 őszén alakult meg.

Testmagasság: A legmagasabb férfi Longa István 197 cm-rel. A legmagasabb nő Nagyné Vágó Éva 184 cm-rel. A legalacsonyabb felnőtt férfi Juhász János 144 cm-rel, a legalacsonyabb nő pedig Hegedűs Éva 148 cm-rel.

Térkép: A legrégebbi ismert térképet, melyen Csengele neve szerepel, Kaltschmidt Ábrahám készítette 1747-ben.

Kaltschmidt Ábrahám térképe

Tsz-elnök: Az első tsz-elnök Sinka István volt, aki a Lenin TSZ-t vezette 1951-től. A leghosszabb ideig, 26 évig Gazsovits József volt tsz-elnök. 1962-ben lett az Aranykalász elnöke, amihez 1965-ben a Kelőpatak, majd 1975-ben az Egyetértés és Egyesült tsz-ek csatlakoztak.

Tűzeset: Az utóbbi évtizedekben 1988-ban volt a legtöbb tűz, 14 eset.

Tűzoltóság: Az önkéntes tűzoltók első parancsnoka Sípos István kocsmáros volt.

Utánfutó: Az első személygépkocsi utánfutó 1979-ben jelent meg a községben.

Üzem: A legtöbb munkást foglalkoztató üzem a Szigma-Pack Kft. konzervgyára, ahol 180-an dolgoznak.

Válás: A legtöbb válás az 1981-ben kötött házasságokból származott: 11-ből 4-et bontottak fel (36,36 %).

VB-titkár: A tanács végrehajtó bizottságának első titkára Balogh Béla volt 1950-től. Az utolsó pedig Franczia Jenőné, aki 1990-ig töltötte be ezt a tisztséget.

Vezetéknév: A leggyakoribb vezetéknév a Tóth, összesen 83 személy viseli falunkban. A további sorrend: Hegedűs (52), Szabó (48), Nagy (46) és Horváth (43). [1992. év végi adatok alapján]

Védőnő: Az első csengelei védőnő Csóti Margit volt 1947-től.

A Csengelei Polgárőr Csoport támogatóinak
havonta kétszer megjelenő lapja

Kiadja és sokszorosítja: Csengelei Polgárőr Csoport Felelős kiadó: Kucsora Péter
Szerkesztőség: Csengele, Felszabadulás u. 11. Felelős szerkesztő: Molnár Mihály
